

ATLYGINIMAI IR INVESTICIJOS SAVIVALDYBĖSE Kas pasikeitė nuo 2015?

SANTRAUKA

2015-2018 m. vidutinis darbo užmokestis (VDU) augo visose savivaldybėse be išimties, tačiau augimo tempas skyrėsi. Mažiausias augimas buvo Visagino sav. (+18,2 proc.), Pagėgių sav. (+23,6 proc.) ir Kėdainių r. sav. (+25,4 proc.), o didžiausias – Trakų r. (+47,4 proc.), Pakruojo r. (+47,2 proc.) ir Plungės r. (+46,2 proc.).

2018 m. III ketvirtį mažiausias ir didžiausias VDU šalies savivaldybėse skyrėsi 55 proc.: Vilniaus m. jis siekė 816,6 euro („į rankas“), o Kalvarijos savivaldybėje – 526,3 euro.

2015-2017 m. vidutiniškai savivaldybėse vienam gyventojui tenkantis tiesioginių užsienio investicijų (TUI) kiekis didėjo nuo 1522 iki 1698 eurų (labiausiai TUI išaugo Mažeikių r. sav. nuo 4 454 eurų iki 7 540 eurų). Net 13 savivaldybių šių investicijų mažėjo (daugiausiai TUI sumažėjo Kėdainių r. sav. nuo 6 573 eurų iki 3 731 eurų).

2017 m. daugiausiai investicijų vienam gyventojui teko Vilniaus m. savivaldybėje: TUI – 18 190, materialinių investicijų (MI) – 4 422 eurai.

MI kiekis, tenkantis vienam gyventojui, vidutiniškai savivaldybėse sumažėjo nuo 1602 iki 1 562 eurų. Net 26 savivaldybėse fiksuotas jų susitraukimas. Labiausiai MI mažėjo Alytaus r. sav. nuo 5 461 eurų iki 902 eurų, o daugėjo Birštono sav. nuo 2 213 iki 3 528 eurų.

Kazlų Rūdos, Elektrėnų ir Druskininkų savivaldybės sugebėjo per 2008-2017 m. išlaikyti daugiau nei dvigubai didesnį TUI augimą, nei vidutiniškai savivaldybėse: Kazlų Rūdos sav. TUI išaugo 6 564 eurų, kai vidutiniškai – 750 eurų. Savivaldybėse, kuriose buvo aukštesnis investicijų lygis, fiksuojami aukštesni darbo užmokesčiai.

Lietuvos ekonomika 2015-2017 m. augo, tačiau net 13 savivaldybių tiesioginių užsienio investicijų kiekis, tenkantis vienam gyventojui, mažėjo. Jei ši tendencija nepasikeis, prielaidų kilti atlyginimams šiose savivaldybėse mažės.

2015 ir 2017 m. investicijų pasiskirstymo koncentracija nesikeitė. TUI daugiausiai koncentravosi Vilniaus m. sav., o MI buvo tolygiau pasiskirsčiusios po Lietuvą.

Trijuose didžiuosiuose miestuose 2015-2017 m. investicijų kiekis augo, tačiau Klaipėdoje materialinių investicijų augimas stagnavo. Nors 2015-2018 m. atlyginimai augo visur, iš didžiųjų miestų sparčiausias augimas buvo Kaune.

1. Vidutinis atlyginimas kilo, bet nevienodai

Per pastaruosius 4 metus (2015-2018 m.¹) Lietuvos ekonomikai augant kartu kilo ir vidutinis darbo užmokestis (toliau – VDU). Lyginant 60 savivaldybių VDU vidurkis išaugo 36,2 proc. nuo 455,22 iki 618,85 euro² (žr. Pav. 1).

Palyginus 2015 ir 2018 m., trys savivaldybės, kurių gyventojai gavo mažiausius atlyginimus, nesikeitė: Kalvarijos, Zarasų r. ir Šalčininkų r. savivaldybės³.

Savivaldybių, kurių gyventojai gavo aukščiausią atlygį, trejetukas keitėsi. 2015 m. aukščiausi atlyginimai buvo Vilniaus m., Visagino ir Klaipėdos m. savivaldybėse⁴, o 2018 m. Vilniaus m., Klaipėdos m. ir Kauno m. savivaldybėse⁵. 2018 m. VDU skirtumas tarp savivaldybių siekė iki 55 proc.

Nors 2015-2018 m. atlyginimai augo visose savivaldybėse, tačiau augimo tempas skyrėsi. Mažiausias augimas buvo Visagino sav. (+18,2 proc.), Pagėgių sav. (+23,6 proc.) ir Kėdainių r. sav. (+25,4 proc.), o didžiausias – Trakų r. (+47,4 proc.), Pakruojo r. (+47,2 proc.) ir Plungės r. (+46,2 proc.). Įvertinus 2015-2018 m. VDU ir jo augimo dydį galima išskirti 5 savivaldybių grupes (žr. Pav. 1):

1. 4 savivaldybėse buvo aukštas VDU⁶ ir spartus VDU augimas⁷;

Kauno m., Trakų r., Kazlų Rūdos, Kauno r.

2. 7 savivaldybės turėjo aukštą VDU, bet palyginus lėtą VDU augimą⁸;

Vilniaus m., Klaipėdos m., Mažeikių r., Elektrėnų, Jonavos r., Kėdainių r. ir Visagino

3. 5 savivaldybėse buvo žemas VDU⁹, bet palyginus spartus VDU augimas;

Šalčininkų, Radviliškio r., Kelmės r., Kretingos r., Panevėžio r.

4. 8 savivaldybės, turėjusio žemą VDU ir lėtą VDU augimą;

Kalvarijos, Zarasų r., Varėnos r., Lazdijų r., Skuodo r., Ignalinos r., Biržų r., Švenčionių r. savivaldybėse.

5. Likusios 36 savivaldybės (t. y. aukščiau nurodytoms 4 grupėms nepriskirtos savivaldybės), kurių gyventojų gautas VDU dydis ir jo augimo tempas neatitiko aukščiau minėtoms 4 grupėms priskiriamų bruožų.

2018 m. III ketvirčio duomenimis, mažuma (tik 13 iš 60) Lietuvos savivaldybių turėjo aukštesnį VDU. Tuo metu savivaldybių, kuriose VDU buvo žemesnis, buvo net 23.

¹ Analizėje lyginamas laikotarpis nuo 2015 m. I ketvirčio iki 2018 m. III ketvirčio.

² VDU paskaičiuotas iš 60 Lietuvos savivaldybių VDU vidurkio, kai kiekvienos savivaldybės VDU turėjo vienodą svorį. Lietuvos VDU vidurkis Lietuvos statistikos departamento duomenimis yra 722,5 euro.

³ 2015 1 ketv. VDU: Šalčininkų r. sav. – 382,6 euro, Zarasų r. sav. – 400,4 euro, Kalvarijos sav. – 404,2 euro; 2018 3 ketv. VDU: Kalvarijos sav. – 526,3 euro, Zarasų r. sav. – 536,5 euro, Šalčininkų r. sav. – 546,9 euro.

⁴ 2015 1 ketv. VDU: Vilniaus m. sav. – 610,4 euro, Visagino sav. – 578,5 euro, Klaipėdos m. sav. – 556,7 euro.

⁵ 2018 3 ketv. VDU: Vilniaus m. sav. – 816,6 euro, Klaipėdos m. sav. – 753,7 euro, Kauno m. sav. – 740,5 euro.

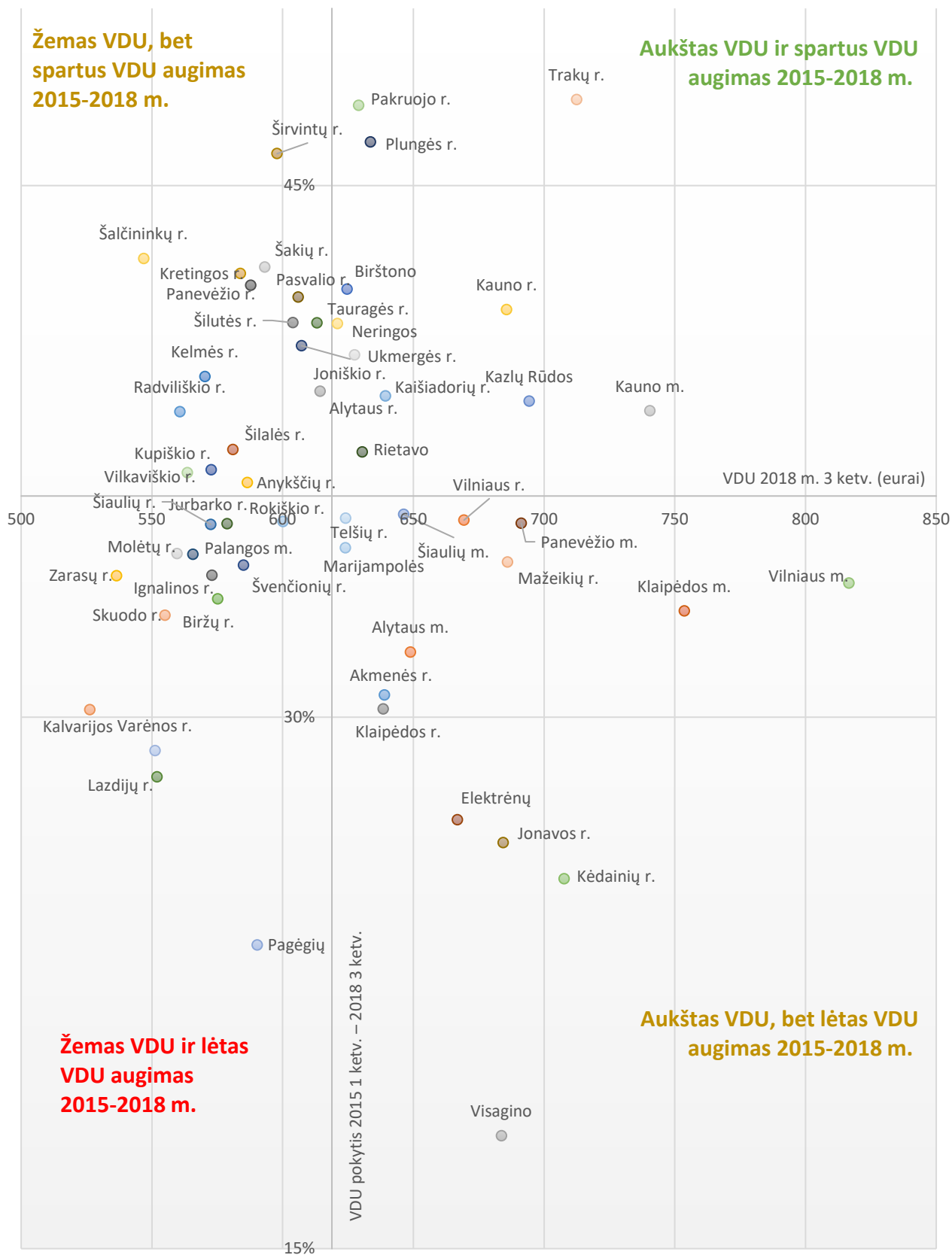
⁶ Aukštu VDU laikomas toks atlyginimas, kuris viršija vidutinį VDU bent 105 proc. (lyginant 60 savivaldybių) – daugiau nei 650 eurų.

⁷ Sparčiu VDU augimu laikomas toks augimas, kuris viršija vidutinį VDU bent 105 proc. (lyginant 60 savivaldybių) – daugiau nei 38,05 proc. augimas.

⁸ Lėtu VDU augimu laikomas toks augimas, kuris yra mažesnis nei 95 proc. vidutinio VDU augimo (lyginant 60 savivaldybių) – mažesnis nei 34,4 proc. augimas.

⁹ Žemu VDU laikomas, toks atlyginimas, kuris yra mažesnis nei 95 proc. VDU (lyginant 60 savivaldybių) – mažiau nei 588 eurai.

Pav. 1 Vidutinis darbo užmokestis 2018 III ketv. ir jo augimas 2015-2018 m.¹⁰

¹⁰ Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

2. Investicijos irgi pasiskirsčiusios netolygiai

Ekonomikos teorija teigia, kad būtent kapitalo kaupimas yra vienas iš produktyvumo didėjimo veiksnių. Investicijos į gamybą įmonėse didina darbuotojų našumą, leidžia per tą patį kiekį darbo valandų pagaminti daugiau ar vertingesnės produkcijos. Taigi investuojant į gamybos priemones, didėja ir darbo produktyvumas, kuris yra darbo užmokesčio didėjimo prielaida.

Realybėje gali būti sunku atskirti, kurios investicijos didina darbo našumą, o kurios yra tiesiog įsigijimai. Pripažįstant šiuos trūkumus, visgi Tiesioginės užsienio investicijos (TUI) ir materialinės investicijos (MI) yra investicijų atspindys (nors ir netikslus).

2015-2017 m. vienam gyventojui tenkantis TUI kiekis vidutiniškai didėjo nuo 1522 iki 1698 eurų¹¹, tačiau net 13 savivaldybių¹² TUI mažėjo. Per šiuos tris metus daugiausiai investicijų pritraukė tos pačios 19 savivaldybių¹³. Aukščiausias TUI pritraukimas išliko Vilniaus m. savivaldybėje¹⁴.

2015-2017 m. TUI kiekį ir jų pokytį galima išskirti į 5 savivaldybių grupes (žr. Pav. 2):

1. 14 savivaldybių, kur TUI vienam gyventojui¹⁵ lygis buvo aukštas, o augimas sąlyginai spartus¹⁶;

Akmenės r., Druskininkų, Elektrėnų, Kauno m., Klaipėdos m., Mažeikių r., Neringos, Pakruojo r., Palangos m., Panevėžio m., Švenčionių r., Trakų r., Vilniaus m., Vilniaus r.

2. 4 savivaldybėse, kur TUI vienam gyventojui lygis buvo aukštas, tačiau TUI – mažėjo;

Kazlų Rūdos, Kėdainių r., Klaipėdos r. ir Utenos r.

3. 8 savivaldybėse, kur TUI lygis vienam gyventojui buvo žemas¹⁷, tačiau augimas – spartus ;

Joniškio r., Kauno r., Marijampolės sav., Panevėžio r., Radviliškio r., Rietavo, Rokiškio r., Šiaulių m. savivaldybės

4. 9 savivaldybėse, kur TUI lygis vienam gyventojui buvo žemas ir TUI – mažėjo.

Alytaus r., Biržų r., Jurbarko r., Kaišiadorių r., Pagėgių, Raseinių r., Šilalės r., Šilutės r., Visagino

5. Likusios 25 savivaldybės (t. y. aukščiau nurodytoms 4 grupėms nepriskirtos savivaldybės), kurių TUI lygis vienam gyventojui ir TUI pokytis neatitiko aukščiau minėtoms 4 grupėms priskiriamų bruožų.

Kitaip nei TUI, 2015-2017 m. MI¹⁸, tenkančių vienam gyventojui, vidutiniškai sumažėjo (nuo 1602 iki 1 562 eurų)¹⁹. 26-iose savivaldybėse MI kiekis, tenkantis vienam gyventojui, mažėjo, nors savivaldybių, kuriose MI buvo daugiau nei vidutiniškai, išaugo nuo 21 iki 23. Labiausiai MI sumažėjo Alytaus r. (nuo 5461 euro 2015 m. iki 902 eurų 2017 m.), o išaugo Birštono savivaldybėje (nuo 2 213 eurų 2015 m. iki 3 528 eurų 2017 m). Daugiausiai MI 2017 m. teko Vilniaus m. (4 422 eurai), o mažiausiai – Skuodo r. (485 eurai) savivaldybėje (žr. Pav. 3). 2015-2017 m. MI kiekį ir jų pokytį galima išskirti į 5 savivaldybių grupes:

¹¹ Tarp 60 savivaldybių

¹² Alytaus r., Biržų r., Jurbarko r., Kaišiadorių r., Kazlų Rūdos, Kėdainių r., Klaipėdos r., Pagėgių, Raseinių r., Šilalės r., Šilutės r., Utenos r., Visagino savivaldybėse.

¹³ Akmenės r., Druskininkų, Elektrėnų, Kauno m., kalų Rūdos, Kėdainių r., Klaipėdos m., Klaipėdos r., Mažeikių r., Neringos, Pakruojo r., Palangos m., Panevėžio m., Švenčionių r., Trakų r., Ukmergės r., Utenos r., Vilniaus m. ir Vilniaus r. savivaldybėse.

¹⁴ 2015 m. – 16 729 eurai ir 2017 m. – 18 190 eurai vienam gyventojui

¹⁵ Aukštu TUI lygiu laikomas toks, kuris viršija vidutinį TUI lygį bent 105 proc. (lyginant 60 savivaldybių) – daugiau nei 1783 eurai vienam gyventojui.

¹⁶ Sparčiu TUI augimu laikomas toks augimas, kuris viršija vidutinį TUI augimą bent 105 proc. (lyginant 60 savivaldybių) – daugiau nei 185,5 euro.

¹⁷ Žemu TUI lygiu laikomas toks, kuris yra mažesnis nei 95 proc. vidutinio TUI lygio (lyginant 60 savivaldybių) – mažiau nei 1613 euras vienam gyventojui.

¹⁸ MI 2017 m. duomenys išankstiniai, šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

¹⁹ Tarp 60 savivaldybių

- 11 savivaldybių buvo aukštas MI lygis vienam gyventojui²⁰ ir MI lygis 2015-2017 m. augo sparčiai²¹;

Birštono, Kaišiadorių r., Kauno m., Kauno r., Mažeikių r., Pagėgių, Pakruojo r., Panevėžio m., Šiaulių m., Vilniaus m., Vilniaus r. savivaldybėse.

- 6 savivaldybėse buvo aukštas MI lygis, tačiau MI mažėjo;

Elektrėnų, Klaipėdos r., Neringos, Palangos m., Trakų r., Visagino savivaldybėse

- 17 savivaldybių buvo žemas MI lygis²², tačiau MI augimas buvo sąlyginai spartus;

Alytaus m., Jurbarko r., Kalvarijos, Kelmės r., Kretingos r., Kupiškio r., Lazdijų r., Pasvalio r., Prienų r., Radviliškio r., Raseinių r., Rokiškio r., Skuodo r., Šilalės r., Širvintų r., Tauragės r., Ukmergės r. savivaldybėse.

- 18 savivaldybių MI lygis buvo žemas ir MI mažėjo;

Akmenės r., Alytaus r., Anykščių r., Biržų r., Ignalinos r., Joniškio r., Molėtų r., Panevėžio r., Plungės r., Šakių r., Šalčininkų r., Šiaulių r., Šilutės r., Švenčionių r., Telšių r., Utenos r., Varėnos r. ir Zarasų r. savivaldybėse.

- Likusiose 8 savivaldybėse (t. y. aukščiau nurodytoms 4 grupėms nepriskirtos savivaldybės), kurių MI lygis vienam gyventojui ir MI pokytis neatitiko aukščiau minėtoms 4 grupėms priskiriamų bruožų.

Panašius rezultatus rodo ir „Investuok Lietuva“ pateikta investicinių projektų ir jų sukurtų darbo vietų duomenys (žr. Pav. 6). Nors ši statistika neįtraukia visų investicijų, visgi čia įtraukiami investiciniai projektai labai tikėtina, turėjo tiesioginės įtakos produktyvumui ir darbo užmokesčiui. „Investuok Lietuva“ investicijų statistika stipriai koreliuoja su Statistikos departamento pateikiama TUI ir MI statistika.

Koncentracijos matavimo indeksas (HHI) parodė, kad 2015 ir 2017 m. TUI ir MI pasiskirstymo koncentracija nesikeitė. Daugiausiai TUI koncentravosi Vilniaus m. sav., o MI yra palyginus buvo tolygiau pasiskirsčiusios po Lietuvą.

Trys išskirtinės savivaldybės, kuriose TUI lygis per 10 metų pranoko vidutinį

2008 m. vidutiniškai vienam Lietuvos savivaldybės gyventojui teko 948 eurai TUI. Tuo metu Kazlų Rūdos, Elektrėnų ir Druskininkų TUI lygis nesiekė nė trečdaliao vidutinio investicijų lygio (250 eurų). Po 10 metų, 2017 m., kai 1 gyventojui vidutiniškai teko 1698 eurai, Kazlų Rūdos, Elektrėnų ir Druskininkų savivaldybėse TUI lygis buvo perkopęs savivaldybių vidurkį (daugiau nei 2000 eurų TUI). Šiose trijose savivaldybėse TUI, augimas 2008-2017 m. buvo dvigubai didesnis (Druskininkų sav. +1890 eurų, Elektrėnų sav. +4321 eurų, o Kazlų Rūdos sav. +6564 eurų) už vidutinį (+750 eurų). Atitinkamai, kuo daugiau TUI pritraukė savivaldybė, tuo joje buvo aukštesnis VDU: Kazlų Rūdos sav. – 694 eurai, Elektrėnų sav. – 667 eurai, Druskininkų sav. – 606 eurai.

Savivaldybės, turėjusios mažiau nei 250 EUR/ gyv. 2008 m.	TUI 1 gyv. 2008 m. (eurai)	TUI 1 gyv. 2017 m. (eurai)	TUI pokytis 2008-2017 m. (EUR/ gyv.)	VDU 2018 m. 3 ketv. (eurai)
Kazlų Rūda	152	6716	+6564	694
Elektrėnų	80	4401	+4321	667
Druskininkų	249	2139	+1890	606
60 sav. vidurkis	948	1698	+750	

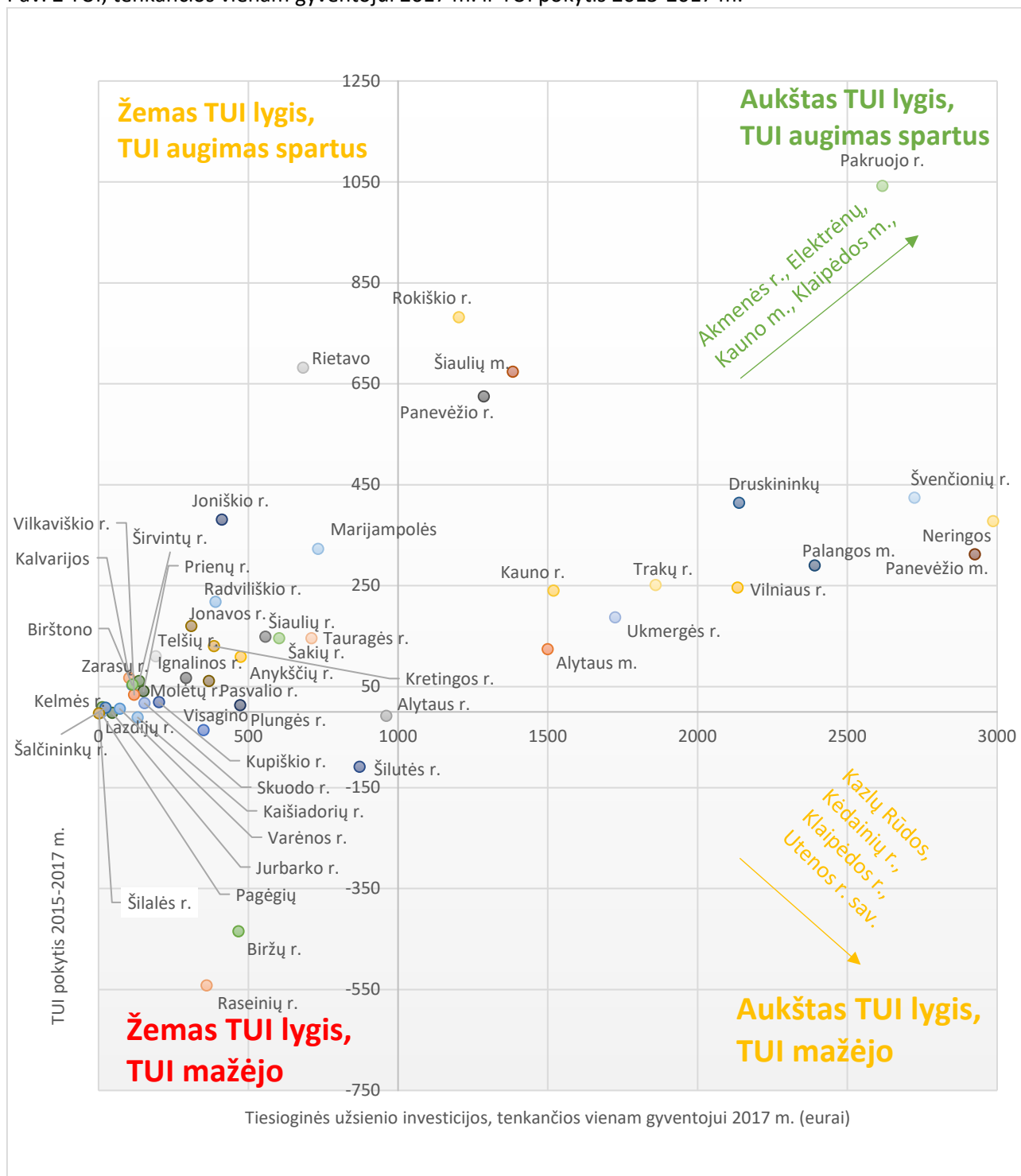
Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

²⁰ Aukštu MI lygiu laikomas toks, kuris viršija vidutinį TUI lygį bent 105 proc. (lyginant 60 savivaldybių) – daugiau nei 1640 eurų vienam gyventojui.

²¹ MI augimas, tenkantis 1 gyventojui, buvo didesnis nei 40 eurų 2015-2017 m.

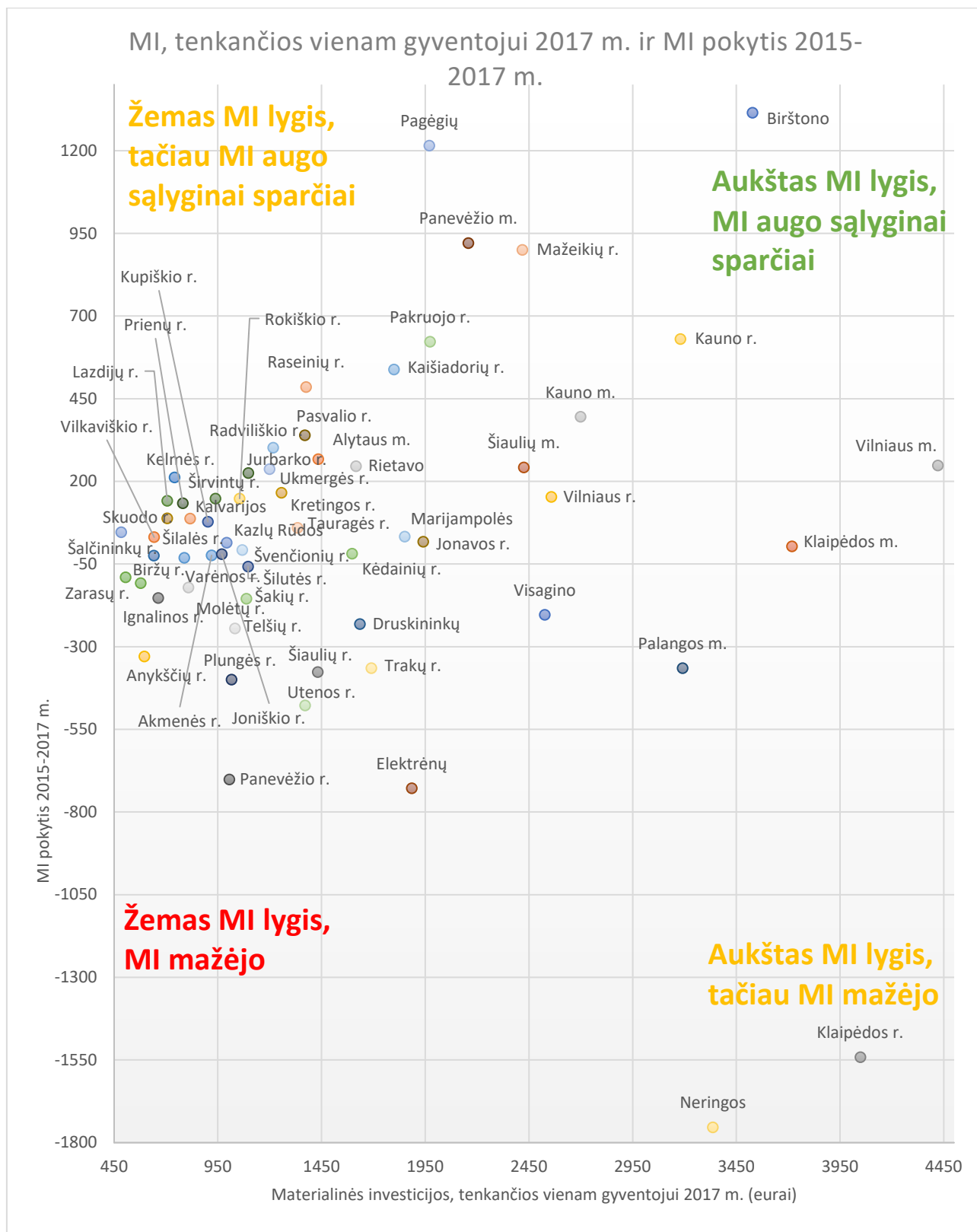
²² Žemu MI lygiu laikomas toks, kuris yra mažesnis nei 95 proc. vidutinio MI lygio (lyginant 60 savivaldybių) – mažiau nei 1484 euro vienam gyventojui.

Pav. 2 TUI, tenkančios vienam gyventojui 2017 m. ir TUI pokytis 2015-2017 m.²³

²³ Grafike nepavaizduota, tačiau į skaičiavimus buvo įtrauktos Akmenės r. (TUI – 4 110 eurų; TUI pokytis +1 863 eurais), Elektrėnų (TUI – 4 401 eurais; TUI pokytis +741 eurais), Kauno m. (TUI – 4 212 eurais; TUI pokytis +766 eurais), Kazlų Rūdos (TUI – 6 716 eurais; TUI pokytis – 1361 eurais), Kėdainių r. (TUI – 3 731 eurais; TUI pokytis -2 842 eurais), Klaipėdos m. (TUI – 6 122 eurais; TUI pokytis +543 eurais), Klaipėdos r. (TUI – 3 442 eurais; TUI pokytis -1 373 eurais), Mažeikių r. (TUI – 7 540 eurais; TUI pokytis: +3 086 eurais), Utenos r. (TUI – 3 894 eurais; TUI pokytis -250 eurų) ir Vilniaus m. (TUI – 18 190 eurų; TUI pokytis: +1 461 eurais) savivaldybės; šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Pav. 3 MI, tenkančios vienam gyventojui 2017 m. ir MI pokytis 2015-2017 m.²⁴

²⁴ Grafike nepavaizduota, tačiau į skaičiavimus buvo įtraukta ir Alytaus r. sav. (MI – 902 eurai; MI pokytis: -4 559 eurai); šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

3. Ten kur yra daugiau investicijų – didesni darbo užmokesčiai

Lyginant su ES, Lietuvoje atlyginimai yra maži²⁵. Tą iš dalies paaiškina žemas produktyvumo lygis dėl santykinai mažo investuoto kapitalo kiekio. Šiuo požiūriu palyginus Lietuvą su kitomis ES šalimis matyti, kad Lietuvoje ir maži atlyginimai, ir investicijos (nors tikėtina, kad šalia veikia ir papildomas priežastingumo ryšys, t.y. esant santykinai nebrangiam darbui, gali būti mažiau paskatų investuoti į darbo pakeitimą kapitalu, t.y. keisti žmones įrenginiais).

Investicijų lygio ir darbo užmokesčio ryšius rodo statistiniai duomenys savivaldybių lygmenyje. Vilniaus m., Klaipėdos m., Kauno m. savivaldybėse, kuriose vienam gyventojui teko aukštas TUI ir MI kiekis, atlyginimai buvo aukštesni: Vilniuje 18 190 eurų TUI ir 4 422 eurų MI, Klaipėdoje – 6 122 eurų TUI ir 3 719 eurų MI, Kaune – 4212 eurų TUI ir 2 699 eurų MI (žr. Pav. 4 ir Pav. 5).

Atitinkamai, savivaldybėse, kurios turėjo mažus VDU, tiek TUI (žr. Pav. 4), tiek MI kiekis (žr. Pav. 5), tenkantis 1 gyventojui, buvo mažas: Kalvarijos (103 eurai TUI ir 817 eurai MI), Zarasų r. (114 eurų TUI ir 506 eurai MI), Šalčininkų r. (24 eurai TUI ir

642 eurai). Tos savivaldybės, kuriose buvo daugiau TUI ir/ ar MI, dažniausiai turėjo aukštesnius VDU. Tuo metu savivaldybės, turėjusios mažą kiekį TUI ir MI, turėjo mažus atlyginimus (žr. Pav. 6).

Žinoma, nei TUI, nei MI intensyvumas (t.y. kiek TUI ir MI tenka vienam gyventojui) nėra *vienintelis* veiksnys, paaiškinantis atlyginimų skirtumus tarp savivaldybių. Tikėtina, kad įtakos turi ir miesto dydis, ekonominė specializacija, esanti infrastruktūra ar net geografinė padėtis Lietuvoje.

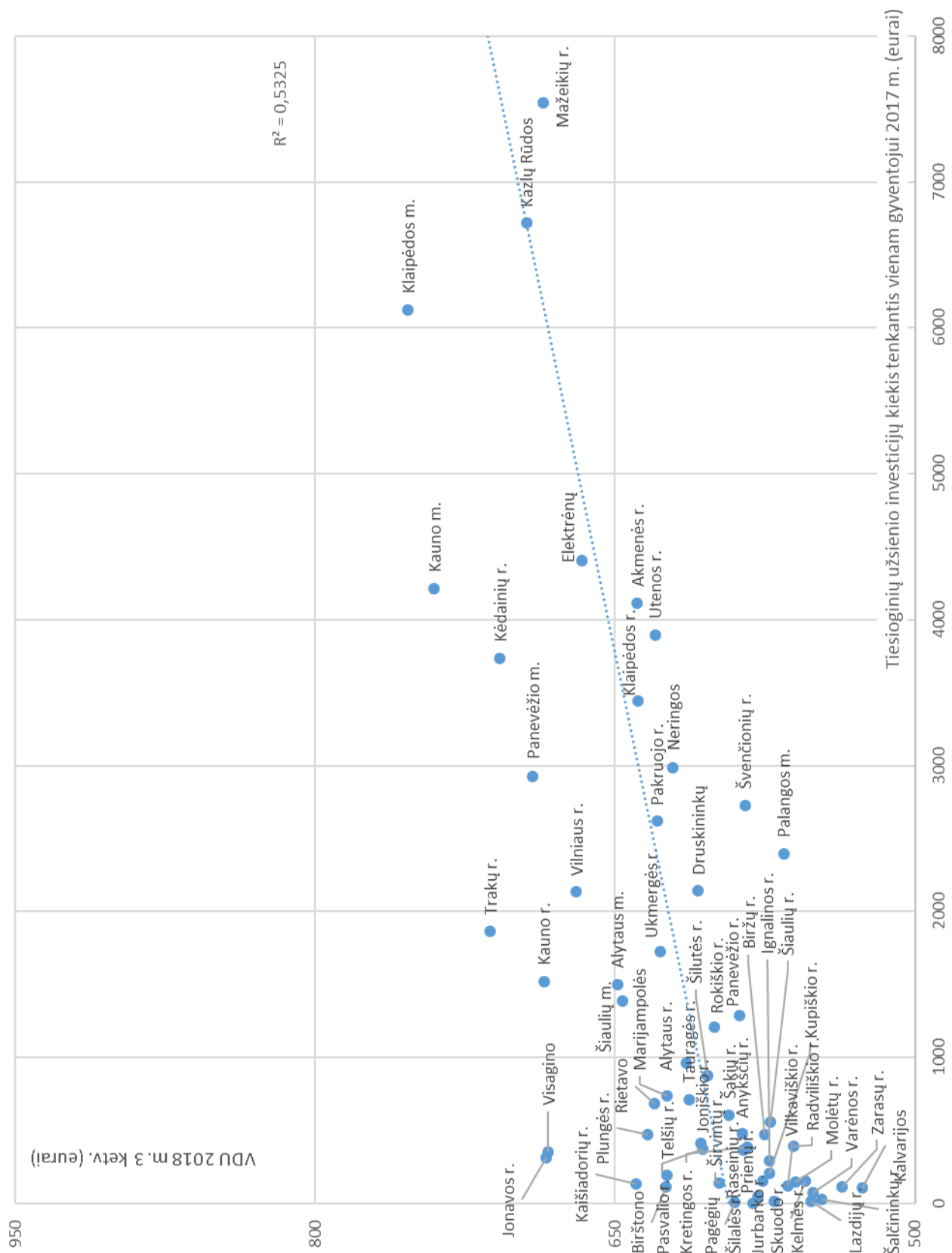
Jei savivaldybės pritrauktų daugiau investicijų, tai sudarytų prielaidas kilti VDU. Todėl savivaldybės ir centrinė valdžia, norėdamos pritraukti daugiau investicijų, galėtų:

- gerinti mokestinę aplinką (savivaldybės – mažinti nekilnojamojo turto ir žemės mokesčius, centrinė valdžia – sumažinti rinkliavas, neapmokestinti reinvestuojamo pelno, mažinti „Sodros“ lūbas);
- paprastinti ir didinti darbo santykių lankstumą, sudarant sąlygas lankstesniems darbo santykiams; mažinti biurokratinę naštą; užtikrinti stabilią aplinką verslui – dažnai nekeisti įstatymų ir taisyklių²⁶.

²⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8791188/3-09042018-BP-EN.pdf/e4e0dcfe-9019-4c74-a437-3592aa460623>

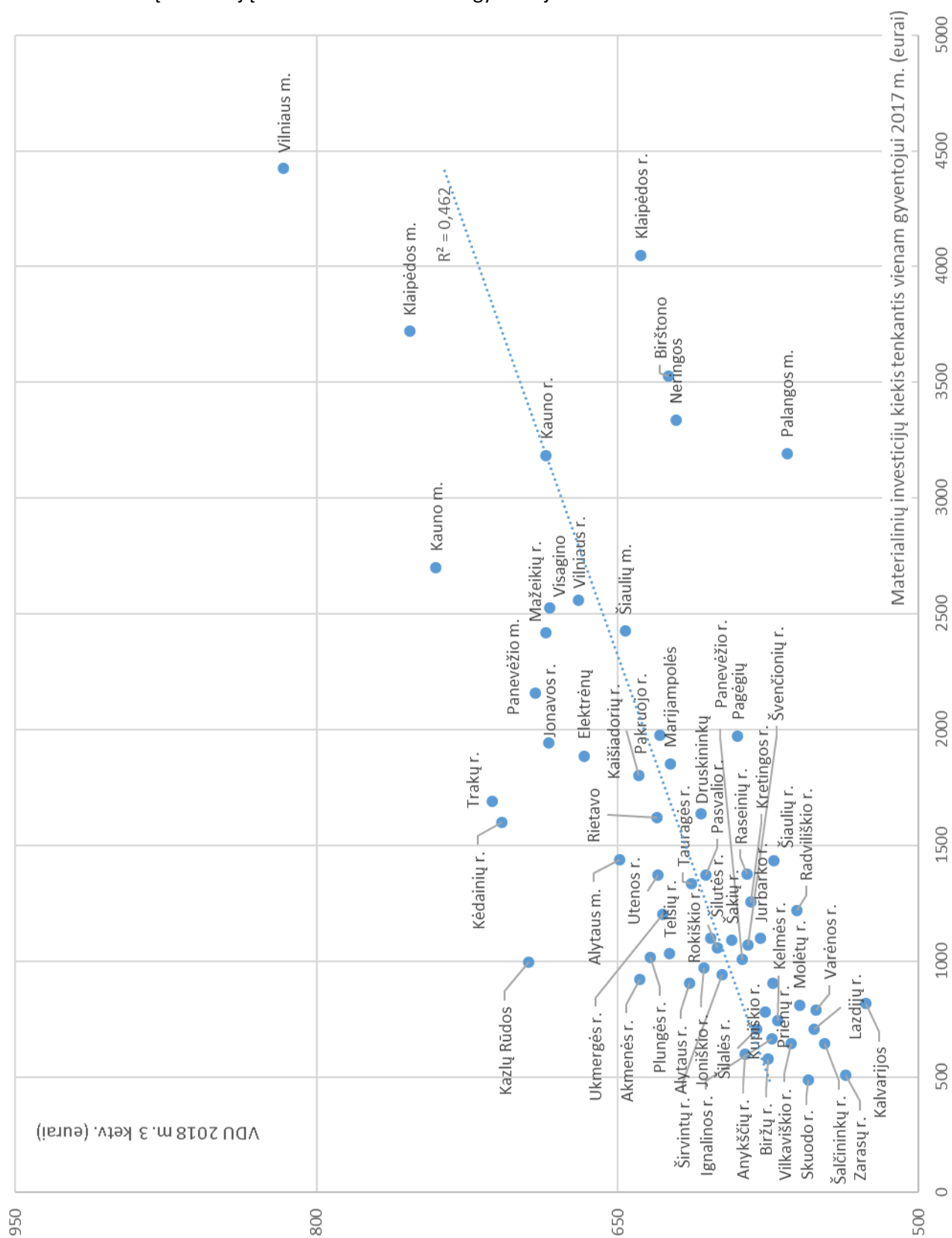
²⁶ 2018 m. 34 proc. užsienio kapitalo įmonių politinį stabilumą Lietuvoje laikė žemu ir 39 proc. manė, kad jis mažės ir toliau <http://investorsforum.lt/publications/tyrimas-investuotoju-pasitikejimas-lietuvos-ekonomika-pasieke-triju-metu-zemuma/> 2017/18 m. Pasaulio banko „Global investment competitiveness report“ tyrimas rodo, kad norint pritraukti užsienio kapitalo įmonės 2 svarbiausios sritys yra šalies politinis stabilumas (87 proc.) ir palanki reguliacinė aplinka (86 proc.). <http://blogs.worldbank.org/psd/global-investment-competitiveness-new-insights-fdi>

Pav. 4 Tiesioginių užsienio investicijų kiekis tenkantis vienam gyventojui 2017 m. ir VDU 2018 m. 3 ketv.²⁷

²⁷ Į skaičiavimus įtraukta, bet grafike nepavaizduota Vilniaus m. savivaldybė: VDU – 816,6 euro, TUI 1 gyv. – 18 190 eurų; šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Pav. 5 Materialinių investicijų kiekis tenkantis vienam gyventojui 2017 m. ir VDU 2018 3 ketv. ²⁸

²⁸ Šaltinis – Lietuvos statistikos departamentas

Pav. 6 Savivaldybių palyginimas pagal VDU, TUI, MI ir investicinius projektus ir jų darbo vietas²⁹

	Vidutinis darbo užmokestis		Tiesioginės užsienio investicijos, skaičiuojant vienam gyventojui		Materialinės investicijos, skaičiuojant vienam gyventojui		Investiciniai proj. 2015-2017 (pagal „Investuok Lietuvoje“*)	
	2018 III k., €	pokytis 2015-2018	2017	pokytis, 2015-2017, €	2017	pokytis, 2015-2017, €	Projektų sk.	Darbo vietos
Vilniaus m.	817	34%	18190	1461	4422	248	94	7675
Klaipėdos m.	754	33%	6122	543	3719	3	12	810
Kauno m.	741	39%	4212	766	2699	395	17	1315
Trakų r.	713	47%	1860	251	1690	-365	2	45
Kėdainių r.	708	25%	3731	-2842	1598	-19	2	60
Kazlų Rūdos	694	39%	6716	-1361	993	14	2	120
Panevėžio m.	691	35%	2926	312	2158	920	5	445
Mažeikių r.	686	34%	7540	3086	2418	900	1	7
Kauno r.	686	42%	1519	240	3181	630	5	2650
Visagino	684	18%	351	-36	2527	-204	0	0
Jonavos r.	684	26%	310	170	1940	17	0	0
Vilniaus r.	669	36%	2134	246	2558	153	2	250
Elektrėnų	667	27%	4401	741	1885	-728	1	40
Alytaus m.	649	32%	1500	124	1435	267	1	140
Šiaulių m.	646	36%	1383	674	2426	242	5	324
Klaipėdos r.	639	30%	3442	-1373	4048	-1542	2	120
Kaišiadorių r.	639	39%	131	-11	1800	538	0	0
Akmenės r.	639	31%	4110	1863	920	-24	1	50
Plungės r.	634	46%	473	13	1016	-400	1	50
Rietavo	631	37%	683	682	1617	246	0	0
Utenos r.	630	36%	3894	-250	1371	-478	1	10
Pakruojo r.	629	47%	2617	1042	1974	622	0	0
Ukmergės r.	628	40%	1725	187	1200	237	0	0
Birštono	625	42%	113	53	3528	1315	0	0
Telšių r.	624	36%	191	110	1033	-245	0	0
Marijampolės	624	35%	733	323	1851	33	3	460
Neringos	621	41%	2987	378	3337	-1754	0	0
Alytaus r.	614	39%	961	-8	902	-4559	0	0
Tauragės r.	613	41%	711	146	1335	59	3	80
Druskininkų	609	35%	2139	414	1635	-232	0	0
Joniškio r.	607	40%	412	381	969	-20	0	0
Pasvalio r.	606	42%	369	61	1370	339	0	0
Šilutės r.	604	41%	872	-109	1096	-58	0	0
Rokiškio r.	600	36%	1203	782	1055	148	0	0
Širvintų r.	598	46%	136	61	939	148	0	0
Šakių r.	593	43%	603	146	1088	-155	0	0
Pagėgių	590	24%	8	-2	1970	1215	0	0
Panevėžio r.	588	42%	1286	625	1006	-702	0	0
Anykščių r.	587	37%	475	109	596	-330	0	0
Raseinių r.	586	36%	361	-542	1376	485	0	0
Švenčionių r.	585	34%	2724	424	1068	-8	1	110
Kretingos r.	584	43%	386	130	1257	165	0	0
Šilalės r.	581	38%	2	-3	706	88	1	0
Jurbarko r.	579	35%	46	-2	1097	225	0	0
Prienų r.	576	37%	150	41	781	134	0	0
Biržų r.	575	33%	468	-435	578	-108	0	0
Šiaulių r.	573	35%	557	149	1432	-377	0	0
Kupiškio r.	573	37%	202	19	902	78	1	150
Ignalinos r.	573	34%	292	67	663	-153	0	0
Kelmės r.	570	40%	12	6	742	212	1	20
Palangos m.	566	35%	2391	290	3191	-365	0	0
Vilkaviškio r.	564	37%	119	34	643	31	0	0
Radviliškio r.	561	39%	391	218	1217	302	0	0
Molėtų r.	560	35%	144	43	808	-121	0	0
Skuodo r.	555	33%	154	17	485	46	0	0
Lazdijų r.	552	28%	13	9	706	141	0	0
Varėnos r.	551	29%	71	6	789	-31	0	0
Šalčininkų r.	547	43%	24	8	642	-25	0	0
Zarasų r.	537	34%	114	54	506	-90	0	0
Kalvarijos	526	30%	103	67	817	87	0	0

²⁹ Šaltiniai – Lietuvos statistikos departamentas, „Investuok Lietuvoje“

7 paveikslėlio tęsinys

Žaliai pažymėtos savivaldybės, kuriose VDU buvo aukštesnis nei 105 proc. vidurkio (lyginant 60 savivaldybių), geltonai VDU buvo tarp 95 ir 105 proc., raudonai – mažesnis nei 95 proc. vidutinio	Žaliai pažymėtos savivaldybės, kuriose VDU augimas buvo bent 105 proc. aukštesnis už vidutinį (lyginant 60 savivaldybių), geltonai – VDU augimas siekė 95-105 proc., raudonai – mažiau nei 95 proc. vidutinio	Žaliai pažymėtos savivaldybės, kuriose TUI lygis viršijo vidutinį bent 105 proc. (lyginant 60 savivaldybių), geltonai – siekė 95-105 proc., raudonai – kur TUI lygis siekė mažiau nei 95 proc. vidutinio	Žaliai pažymėtos savivaldybės, kuriose TUI augimas viršijo vidutinį bent 105 proc. (lyginant 60 savivaldybių), geltonai – kur augimas siekė iki 105 proc., raudonai – savivaldybės, kuriose TUI mažėjo	Žaliai pažymėtos savivaldybės, kuriose MI lygis viršijo vidutinį bent 105 proc. (lyginant 60 savivaldybių), geltonai – siekė 95-105 proc., raudonai – siekė mažiau nei 95 proc. vidurkio	Žaliai pažymėtos savivaldybės, kuriose MI augimas buvo didesnis nei 40 eurų, geltonai – savivaldybės, kuriose MI augo 0-40 eurų, raudonai – savivaldybės, kuriose MI mažėjo	Žaliai pažymėtos savivaldybės, kuriose buvo ar turėjo būti įgyvendinti bent 3 investiciniai projektai, geltonai – 1-2, raudonai – nebuvo ar nebuvo suplanuoti investicinių projektų	Žaliai pažymėtos savivaldybės, kuriose investicinių projektų dėka buvo ar turėjo būti sukurta bent 75 darbo vietos, geltonai – iki 75 darbo vietų, raudonai – nesukurta darbo vietų
--	---	--	--	--	---	---	---

Išvados ir rekomendacijos

2015-2018 m. VDU augo visose Lietuvos savivaldybėse, tačiau nevienodai. VDU mažiausiai augo Visagino sav. (+18,2 proc.), o daugiausiai Trakų r. (+47,4 proc.).

2015-2017 m. TUI kiekis daugelyje Lietuvos savivaldybių vidutiniškai didėjo, tačiau 13-oje – mažėjo.

2015-2017 m. MI kiekis sumažėjo. 26 savivaldybėse fiksuotas jų susitraukimas.

Savivaldybėse, kuriose yra žemas investicijų lygis, yra mažesni VDU. Tik maždaug trečdalyje savivaldybių investicijų lygis yra didesnis nei vidutinis ir tik 13 savivaldybių vidutinis darbo užmokestis viršijo vidutinį.

Nors daug sprendimų dėl verslo sąlygų priklauso nuo centrinės valdžios ir jos leidžiamų teisės aktų, bet net esant toms pačioms sąlygoms savivaldybės pritraukdamos investicijas pasiekia skirtingų rezultatų.

Tos savivaldybės, kuriose investicijų pritraukimas būtų aukštesnis – sukurtų didesnes prielaidas kilti VDU.

Norint, kad savivaldybių gyventojai uždirbtų daugiau, rekomenduojama dėmesį skirti vietos ir užsienio investicijų pritraukimui, gerinti mokestinę aplinką (savivaldybės – mažinti nekilnojamojo turto ir žemės mokesčius savivaldybėse, centrinė valdžia – sumažinti rinkliavas, neapmokestinti

reinvestuojamo pelno, mažinti „Sodros“ lубas), paprastinti ir liberalizuoti darbo santykių reguliavimą, sudarant sąlygas lankstesniems darbo santykiams, mažinti biurokratinę naštą, užtikrinti stabilią aplinką verslui – dažnai nekeisti įstatymų ir taisyklių.